ବଲୱନ୍ତ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ମାର୍ଚ୍ଚ 1, 1995

[ଡ. ଏ. ଏସ୍. ଆନନ୍ଦ ଏବଂ ଫୈଜାନ ଉଦ୍ଦୀନ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା, 1860 - ଧାରା 124A ଏବଂ 153A - ରାଜଦ୍ରୋହ - କିଛି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ଭାବେ ସମୟ ଅନ୍ତରରେ ସ୍ଲୋଗାନ ଦିଆଯିବା - ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ତରଫରୁ କୌଣସି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ନାହିଁ - ଧାରା 124A କିମ୍ବା 153A ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନାହିଁ ।

ଭାରତର ତତ୍କାଳୀନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ହତ୍ୟା ଦିନରେ ଅପିଲକାରୀମାନେ, ଯେଉଁମାନେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଅଟନ୍ତି, 'ଖାଲିସ୍ତାନ ଜିନ୍ଦାବାଦ୍', 'ରାଜ କରେଗା ଖାଲସା', ଏବଂ 'ହିନ୍ଦୁଆନ୍ ନୁଁ ପଞ୍ଜାବ ୱି ଚୋନ୍ କଧ୍ କେ ଛଡାଙ୍ଗେ ହୁଁ ମୌକା ଆୟା ହୈ ରାଜ କାୟମ୍ କରନ୍ ଦା' ଭଳି ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇଥିବାରୁ ଗିରଫ ହୋଇଥିଲେ । ଉଭୟ ଅପିଲକାରୀ ଏକାଠି ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ସ୍ଲୋଗାନ ପାଞ୍ଚ କିମ୍ବା ଛଅ ଥର, ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ଲୋଗାନ ଦୁଇ କିମ୍ବା ଚାରି ଥର ଏବଂ ତୃତୀୟ ସ୍ଲୋଗାନ କେବଳ ଥରେ କିମ୍ବା ଦୁଇ ଥର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଗିରଫ ହେବା ପରେ ସେମାନେ କୌଣସି ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇନଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା **124A** ଏବଂ **153A** ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ପୋଲିସ୍ କନଷ୍ଟେବଳମାନଙ୍କୁ ଜେରା କରିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ଜନସାଧାରଣ ଏହି ସ୍ଲୋଗାନଗୁଡ଼ିକୁ ଶୁଣି ଏକତ୍ର ହୋଇନଥିଲେ ।

ଅପିଲକାରୀମାନେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଥିବା ମାମଲାକୁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଘଟଣାଟି ଏକ ଜନଗହଳିପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନରେ ଘଟିଥିଲା, ତେବେ ଗିରଫ ସମୟରେ କୌଣସି ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଥିରେ ସହଯୋଗୀ ହୋଇନଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା କାରାଗାରର ମୁନ୍ସୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଅପିଲକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାମଲାଟି ଏକ ମନଗଢ଼ା ମାମଲା ଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ପୂର୍ବତନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ହତ୍ୟା ତାରିଖ ଦିନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତେଜନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଲୋଗାନଗୁଡ଼ିକ ଆଇପିସି ଧାରା **124A** ଏବଂ **153A** ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଯେହେତୁ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ମିଛରେ ଫସାଇବାର କୌଣସି କାରଣ ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ **2** ଏବଂ **3** ଙ୍କ ନଥିଲା କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଶତ୍ରୁତା ନଥିଲା, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଥିଲା ଯଦିଓ କୌଣସି ସ୍ୱାଧୀନ ସାକ୍ଷୀ ଏଥିରେ ସହଯୋଗୀ ହୋଇନଥିଲେ ।

ଏହି ଅପିଲକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ: **1.1** ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅପିଲକାରୀମାନେ ସ୍ଲୋଗାନ ଦେବା ସମୟରେ ଗିରଫ ହୋଇଥିଲେ, ସେଠାରେ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା କିମ୍ବା ସାର୍ବଜନୀନ ଶୃଙ୍ଖଳା କିମ୍ବା ଶାନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ଥିରତା ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୋଇନଥିଲା କିମ୍ବା ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହେବାର କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଆଭାସ ନଥିଲା । ବିଶୃଙ୍ଖଳା ସୃଷ୍ଟି କରିବା କିମ୍ବା ଲୋକଙ୍କୁ ହିଂସା କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତେଜିତ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିବା ହେଉଛି ଆଇପିସି ଧାରା **153A** ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅପରାଧର *ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ତ୍ତ* ଏବଂ ସଫଳତା ପାଇବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷକୁ *ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର* ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ମାମଲାରେ, ଆଇପିସି ଧାରା **153A** ଦ୍ୱାରା ପରିକଳ୍ପିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ କୌଣସି *ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ* ପ୍ରମାଣିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନାହାନ୍ତି ।

1.2 ଦୁଇ ଜଣ ଏକାକୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ଦୁଇଥର କିଛି ସ୍ଲୋଗାନ ଦିଆଯିବାରେ, ଯାହା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ଉତ୍ତର କିମ୍ବା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସୃଷ୍ଟି କରିନଥିଲା, ଆଇପିସି ଧାରା **124A** କିମ୍ବା ଧାରା **153A** ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆଉ କିଛି କରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିବାରେ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀମାନେ ପରିପକ୍ୱତା ଏବଂ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତାର ଅଭାବ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଦିନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତେଜନାପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ଗିରଫଦାରୀ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଥାନ୍ତା । ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ଆଉ କିଛି କରିବା ବିନା, କେବଳ କିଛି ଏକାକୀ ସ୍ଲୋଗାନ ଦେବା, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିନଥିଲା କିମ୍ବା ଏହା

ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କିମ୍ବା ଧାର୍ମିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ଶତ୍ରୁତା କିମ୍ବା ଘୃଣାର ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିନଥିଲା । ଆଇପିସି ଧାରା 124A ଏବଂ 153A ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକରିତା: ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 266/1985 ।

14.1.1985 ର ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 6/2 ରେ ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ସ୍ଥିତ ବିଶେଷ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 2.3.85 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଅପିଲ ।

ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଭି. ଏମ୍. ତାରକୁଣ୍ଡେ, କ୍ରିଶନ୍ କେ. ଗୋସ୍ୱା ଏବଂ ଏ. କେ. ପଣ୍ଡା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଆର୍. ଏସ୍. ସୁରୀ ଏବଂ ରୋହିତ ଅଗ୍ରୱାଲ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ଚଣ୍ଡୀଗଡ଼ସ୍ଥିତ ଡି.ପି.ଆଇ. ପଞ୍ଜାବ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ସହକାରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବଲୱନ୍ତ ସିଂହ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ଚଣ୍ଡୀଗଡ଼ସ୍ଥିତ ପଞ୍ଜାବ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ବୋର୍ଡ଼ରେ ବରିଷ୍ଠ କିରାଣୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଭୂପିନ୍ଦର ସିଂହଙ୍କୁ 1984 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 31 ତାରିଖ ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରାୟ 5 ଟା 45 ମିନିଟରେ ଚଣ୍ଡୀଗଡ଼ର ନୀଲମ ସିନେମା ନିକଟରୁ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତଦନ୍ତ ଶେଷ ହେବା ପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଇପିସି ଧାରା 124-A ଏବଂ 153-A ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଏକ ବର୍ଷ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଏବଂ 500 ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଜୋରିମାନା ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଜୋରିମାନା ପୈଠ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ, ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଆହୁରି ତିନି ମାସ ଲେଖାଏଁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାର ଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ଦଣ୍ଡାଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଏକକାଳୀନ ଲାଗୁ ହେବାର ଥିଲା । ଆତଙ୍କବାଦୀ ପ୍ରଭାବିତ କ୍ଷେତ୍ର (ବିଶେଷ ନ୍ୟାୟାଳୟ) ଅଧିନିୟମ, 1984 ର ଧାରା 14 ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଅପିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଉଭୟ ବ୍ୟକ୍ତି, ଚଣ୍ଡୀଗଡ଼ସ୍ଥିତ ବିଶେଷ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 2.3.1985 ରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ସେମାନଙ୍କ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି ।

ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ 31 ଅକ୍ଟୋବର 1984 ରେ, ଯେଉଁ ଦିନ ଭାରତର ତତ୍କାଳୀନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା, ସେହି ଦିନ ନୀଲମ ସିନେମା ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଜନଗହଳିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳରେ, ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ପରେ ନିଜ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ବାହାରିବା ପରେ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ଲୋଗାନଗୁଡ଼ିକ ଦେଇଥିଲେ ।

"1. ଖାଲିସ୍ତାନ ଜିନ୍ଦାବାଦ୍

2. ରାଜ କରେଗା ଖାଲସା,

ଏବଂ

3. ହିନ୍ଦୁଆନ୍ ନୁଁ ପଞ୍ଜାବ ୱି ଚୋନ୍ କଧ୍ କେ ଛଡାଙ୍ଗେ, ହୁଁ ମୌକା ଆୟା ହୈ ରାଜ କାୟମ୍ କରନ୍ ଦା" ।

ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ 2 କନଷ୍ଟେବଳ ସୋମ ନାଥ ଏବଂ ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ 3 ଏ.ଏସ୍.ଆଇ ଲବ ସିଂହଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଏହାର ମାମଲାର ସମର୍ଥନରେ ଜେରା କରିଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ 1 ଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ଜେରା କରିଥିଲା, ଯିଏକି ଅଭିଯୋଜନ ନିମନ୍ତେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲେ ।

ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ 2, ସୋମ ନାଥ ଏବଂ ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ 3, ଲବ ସିଂହଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, ସେମାନେ ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରାୟ 5 ଟା କିମ୍ବା 5 ଟା 15 ମିନିଟରେ ଥାନା ଛାଡ଼ିଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ର ସେକ୍ଟର 17 ର ମୁଖ୍ୟ ବଜାର ଅଞ୍ଚଳରେ ପହରା ଦେଉଥିଲେ, ସେମାନେ ଉଭୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଉଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଉଭୟ ସାକ୍ଷୀ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ସ୍ଲୋଗାନ ଦିଆଯାଉଥିଲା, ସେତେବେଳେ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ନିଜ ନିଜ କାମ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ଲୋଗାନ ଶୁଣି ସେମାନେ ଏକତ୍ର ହୋଇନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ କହିଥିଲେ ଯେ କିଛି ଲୋକ ଭୟରେ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ । ପୁନଃ ଜେରାରେ, ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ 2, ସୋମ ନାଥ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ସେ କାହାରି ନାମ କହିପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହା ମଧ୍ୟ କହିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ସ୍ଲୋଗାନ ଶୁଣିବା ପରେ ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଭୟଭୀତ ହୋଇ ସେହି ସ୍ଥାନରୁ ପଳାୟନ କରିଥିଲେ କି

ନାହିଁ । ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଉଭୟ ଅପିଲକାରୀ ଏକାଠି ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିନୋଟି ସ୍ଲୋଗାନ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି କେତେ ଥର ଦିଆଯାଇଥିଲା ତାହା ଯଦିଓ ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ 2 କହିପାରିଲେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ 3, ଏ.ଏସ୍.ଆଇ. ଲବ ସିଂହ ଜେରାରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ "ଖାଲିସ୍ତାନ ଜିନ୍ଦାବାଦ୍" ସ୍ଲୋଗାନ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ କିମ୍ବା ଛଅ ଥର ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତେବେ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ଲୋଗାନ "ରାଜ କରେଗା ଖାଲସା" ଦୁଇ କିମ୍ବା ଚାରି ଥର ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତୃତୀୟ ସ୍ଲୋଗାନ କେବଳ ଥରେ କିମ୍ବା ଦୁଇ ଥର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ ଏ.ଏସ୍.ଆଇ. ଲବ ସିଂହ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ଗିରଫ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଏହି ସ୍ଲୋଗାନଗୁଡ଼ିକ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ସେମାନେ କୌଣସି ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇନଥିଲେ । ତେବେ ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ ଏ.ଏସ୍.ଆଇ. ଲବ ସିଂହ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଗିରଫ ହେବା ସମୟରେ ଥରେ କିମ୍ବା ଦୁଇଥର ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ 2, ସୋମ ନାଥଙ୍କ ବୟାନ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଅଟେ, ଯାହାଙ୍କୁ ସିଆରପିସି ଧାରା 161 ଅନୁଯାୟୀ ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ତାଙ୍କ ପୋଲିସ ବୟାନ ସହିତ ସାମ୍ନା କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ନଥିଲେ ଯେ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଗିରଫ ହେବା ସମୟରେ କୌଣସି ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇଥିଲେ ବୋଲି । ସିଆରପିସି ଧାରା 313 ଅନୁଯାୟୀ ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ସେମାନଙ୍କ ବୟାନରେ ଅପିଲକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ହୋଇଥିବା ଆରୋପକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । ବଲୱନ୍ତ ସିଂହଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଅପିଲକାରୀ ଭୂପିନ୍ଦର ସିଂହ ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ 4 ଟାରେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ତାଙ୍କ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିବା ପରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରାୟ 5 ଟାରେ ସେମାନେ ଏକାଠି ବାହାରିଥିଲେ । ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବାସସ୍ଥାନ ମୋହାଲିକୁ ଯିବା ପାଇଁ ବସ ଷ୍ଟାଣ୍ଡକୁ ଗଲା ବେଳେ ପ୍ରସ୍ରବଣ ନିକଟରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସାକ୍ଷୀ 2, ମେୱା ସିଂହ ଏବଂ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସାକ୍ଷୀ 3, ସୁରେନ୍ଦର ପାଲ ସିଂହଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସହ 'ସତ୍ ଶ୍ରୀ ଅକାଲ୍' ଆଦାନପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଜଣେ ଅମୃତଧାରୀ ଶିଖ୍ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ଏକ କିର୍ପାନ୍ ପିନ୍ଧିଥିଲେ । ନୀଲମ୍ ସିନେମା ନିକଟରେ ଡେପୁଟି ଏସ.ପି. ସୁଧୀର ମୋହନ ଏବଂ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ବଳଦେବ ସିଂହ ସେମାନଙ୍କୁ ଧରିଥିଲେ, ସମ୍ଭବତଃ ଏହି କାରଣରୁ ଯେ ସେ ଏକ କିର୍ପାନ୍ ପିନ୍ଧିଥିଲେ ଏବଂ ଦୁହେଁ ଦାଢ଼ି ବାନ୍ଧି ନଥିଲେ । ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଜିପ୍ ରେ ସେକ୍ଟର 17 ରେ ଥିବା ଥାନାକୁ ନେଇଥିଲେ । ଏ.ଏସ୍.ଆଇ. ଲବ ସିଂହ ଥାନାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଟେଲିଫୋନ୍ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ କାହିଁକି

ଥାନାକୁ ଅଣାଗଲା ଏବଂ ଅଟକ ରଖାଗଲା - ଏ ନେଇ ସେମାନେ ପଚାରି ବୁଝିବାରୁ ଏ.ଏସ୍.ଆଇ. ଲବ ସିଂହ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ଥାନାକୁ ଆଣିଥିବା ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀମାନେ ହିଁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇପାରିବେ । ଅପିଲକାରୀ ଭୂପିନ୍ଦର ସିଂହ ମଧ୍ୟ ସମାନ ପ୍ରକାର ବୟାନ ଦେଇଥିଲେ ।

ପଞ୍ଜାବ ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ଼ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଡ୍ରାଫ୍ଟସ୍ମ୍ୟାନ୍, ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସାକ୍ଷୀ 2, ମେୱା ସିଂହ ଏବଂ ପଞ୍ଜାବ ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ଼ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଜୁନିୟର ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ, ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସାକ୍ଷୀ 3, ସୁରେନ୍ଦ୍ର ପାଲ୍ ସିଂହ, ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବୟାନକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମୟ ପରେ ସେମାନେ ନୀଲମ ସିନେମା ନିକଟରେ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ଭେଟିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସହ 'ସତ୍ ଶ୍ରୀ ଅକାଲ୍' ଆଦାନପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ କହିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ, ଡି.ଏସ୍.ପି. ଏବଂ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର୍ ବଳଦେବ ସିଂହ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଜିପ୍ ଯୋଗେ ସେମାନଙ୍କୁ ଥାନାକୁ ନେଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରି ଥାନାକୁ ଯାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ କାହିଁକି ଥାନାକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ସେ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସୂଚନା ପାଇପାରିଲେ ନାହିଁ, ସେମାନେ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ଉଭୟ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସାକ୍ଷୀ କହିଥିଲେ ଯେ ଅପିଲକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଗିରଫ ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ସମୟରେ କୌଣସି ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇ ନଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ କଥନର ଏହି ଅଂଶକୁ ଜେରାରେ ଆଦୌ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିବା ସମୟରେ, ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତଲାସି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତଲାସ ଜ୍ଞାପକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ବଲୱନ୍ତ ସିଂହଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଜ୍ଞାପକରେ, କେବଳ ଦୁଇଟି ଜିନିଷ ମିଳିଛି ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି: ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଟା ଏଚ.ଏମ.ଟି. ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସୁନା ମୁଦି । କୌଣସି କିର୍ପାନ୍ ଜବତ ହୋଇଥିବା ନେଇ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ । ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯିବା ପରେ ପୋଲିସ୍ ସେମାନଙ୍କୁ ଇଲାକା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର କରିଥିଲା ଯାହାପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ହେପାଜତକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ବୁରୈଲସ୍ଥିତ ଜିଲ୍ଲା କାରାଗାରର ମୁନ୍ସୀ ଶିତଲା ପ୍ରସାଦ,

ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସାକ୍ଷୀ 1, କହିଥିଲେ ଯେ ନଭେମ୍ବର 1, 1984 ରେ, ଅପିଲକାରୀ ବଲୱନ୍ତ ସିଂହଙ୍କୁ ଜିଲ୍ଲା କାରାଗାରରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ;

> "ସେହି ସମୟରେ, ସେ ଏକ କିର୍ପାନ୍ ପିନ୍ଧିଥିଲେ, ଯାହା ତାଙ୍କୁ କାରାଗାରରେ ଭର୍ତ୍ତି କରିବା ସମୟରେ ହଟାଇ ସୁରକ୍ଷିତ ଜିମାରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି କିର୍ପାନ୍ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଆମ ପାଖରେ ଜମା ହୋଇ ରହିଛି । ମୁଁ ସେହି କିର୍ପାନ୍ ଆଣିଛି" ।

ତେବେ ଉଭୟ ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ 2 ଏବଂ 3 ସେମାନଙ୍କ ବୟାନରେ କହିଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ବଲୱନ୍ତ ସିଂହଙ୍କୁ କୌଣସି କିର୍ପାନ୍ ପିନ୍ଧିଥିବାର ଦେଖି ନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି କିର୍ପାନ୍ ଜବତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଭି.ଏମ୍. ତାରକୁଣ୍ଡେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ମାମଲାଟିକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନାହାନ୍ତି । ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ଏହା ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଏହି ଘଟଣା ଏକ ବ୍ୟସ୍ତବହୁଳ ସ୍ଥାନରେ ଘଟିଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ସଂଖ୍ୟାଧିକ ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲେ, ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ଗିରଫ ସମୟରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ କୌଣସି ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସହଯୋଗୀ କରିନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଏହି ମାମଲାରେ ଏକ ଗୁରୁତର ଦୁର୍ବଳତା ଥିଲା । ଶ୍ରୀ ତାରକୁଣ୍ଡେ ଏହା ପରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଉଭୟ ପୋଲିସ୍ ସାକ୍ଷୀ, କନଷ୍ଟେବଳ ସୋମ ନାଥ ଏବଂ ଏ.ଏସ୍.ଆଇ. ଲବ ସିଂହ, ବଲୱନ୍ତ ସିଂହଙ୍କ ପାଖରେ ଏକ କିର୍ପାନ୍ ଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଲୁଚାଇବାରେ ବିଫଳ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ, ଯାହା ବୁରୈଲସ୍ଥିତ ଜିଲ୍ଲା କାରାଗାରର ମୁନ୍ସୀ, ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସାକ୍ଷୀ 1 ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣରୁ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି, ସେଥିରୁ ଏହା ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବରେ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମଗ୍ର ମାମଲାଟି ଏକ ମନଗଢ଼ା ମାମଲା ଥିଲା ଏବଂ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ନଥିଲା । ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷୀମାନେ ମିଥ୍ୟା ବୟାନ ଦେବାରେ ଦୋଷୀ ଥିଲେ । ତା' ପରେ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା, ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ, କହିଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀମାନେ ତିନୋଟି ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇଥିବା କଥା ଯଦିବା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଆଇପିସି ଧାରା 124A କିମ୍ବା 153A ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଅପରାଧ ଗଠିତ ହୋଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଅପର ପକ୍ଷରେ, ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା କହିଥିଲେ ଯେ ପୂର୍ବତନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ହତ୍ୟା ତାରିଖ ଦିନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତେଜନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ତିନୋଟି ସ୍ଲୋଗାନ ଦେବା ଆଇପିସି ଧାରା 124A ଏବଂ 153A ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ସ୍ୱାଧୀନ ସାକ୍ଷୀ ସହଯୋଗୀ ନଥିଲେ ବୋଲି ଥିବା ଏକମାତ୍ର ତଥ୍ୟ, ଏ.ଏସ୍.ଆଇ. ଲବ ସିଂହ ଏବଂ କନଷ୍ଟେବଲ ସୋମ ନାଥଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣର ବିଶ୍ୱସନୀୟତାକୁ ହ୍ରାସ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ 3, ଲବ ସିଂହଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ, ଯିଏ କହିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସହଯୋଗୀ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ କାରଣ କେହି ନିଜକୁ ସହଯୋଗୀ କରେଇବାକୁ ରାଜି ହୋଇନଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା କହିଥିଲେ ଯେ ନଥିରେ ଏପରି କିଛି ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀ 2 ଏବଂ 3 ଙ୍କ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ମିଛରେ ଫସାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ଶତ୍ରୁତା କିମ୍ବା କାରଣ ଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଥିଲା ।

ଆଇ.ପି.ସି. ଧାରା 124A ଏହିପରି ଅଛି:

"124A. ରାଜଦ୍ରୋହ - ଯେ କେହି ମୌଖିକ କିମ୍ବା ଲିଖିତ ଶବ୍ଦ ଦ୍ୱାରା, କିମ୍ବା ସଙ୍କେତ ଦ୍ୱାରା, କିମ୍ବା ଦୃଶ୍ୟମାନ ଚିତ୍ରଣ ଦ୍ୱାରା, କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା, ଭାରତରେ ବିଧି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଘୃଣା କିମ୍ବା ଅବମାନନା ଆଣେ କିମ୍ବା ଆଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ, କିମ୍ବା ଅପ୍ରୀତି ଉଦ୍ଦୀପନା କରେ କିମ୍ବା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ, ତାଙ୍କୁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଜୋରିମାନା ଯୋଗ କରାଯାଇପାରେ, କିମ୍ବା ତିନି ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇପାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଜୋରିମାନା ଯୋଗ କରାଯାଇପାରେ, କିମ୍ବା ଜୋରିମାନାରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇପାରେ ।

ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ 1 – "ଅପ୍ରୀତି" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ଅବିଶ୍ୱସ୍ତତା ଏବଂ ଶତ୍ରୁତାର ସମସ୍ତ ଭାବନାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ।

ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ 2 - ଘୃଣା, ଅବମାନନା କିମ୍ବା ଅପ୍ରୀତି ଉଦ୍ଦୀପନା ନ କରି କିମ୍ବା ଏସବୁ ଉଦ୍ଦୀପନା କରିବାର ପ୍ରୟାସ ନ କରି ସରକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ନିନ୍ଦା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ

କରି ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ଏକ ଅପରାଧ ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ 3 - ଘୃଣା, ଅବମାନନା କିମ୍ବା ଅପ୍ରୀତି ଉଦ୍ଦୀପନା ନ କରି କିମ୍ବା ଏସବୁ ଉଦ୍ଦୀପନା କରିବାର ପ୍ରୟାସ ନ କରି ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଶାସନିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ନିନ୍ଦା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ କରି ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ଏକ ଅପରାଧ ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହୁଏ ନାହିଁ" ।

ଉପରୋକ୍ତ ଧାରାର ଏକ ସରଳ ପଠନ ଏହା ଦର୍ଶାଇବ ଯେ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ କେବଳ ସେତେବେଳେ ହେବ ଯେତେବେଳେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ମୌଖିକ କିମ୍ବା ଲିଖିତ ଶବ୍ଦ ଦ୍ୱାରା, କିମ୍ବା ସଙ୍କେତ ଦ୍ୱାରା, କିମ୍ବା ଦୃଶ୍ୟମାନ ଚିତ୍ରଣ ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ଭାରତରେ ବିଧି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଘୃଣା କିମ୍ବା ଅବମାନନା ଆଣେ କିମ୍ବା ଆଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ, କିମ୍ବା ଅପ୍ରୀତି ଉଦ୍ଦୀପନା କରେ କିମ୍ବା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ । ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ ସ୍ଲୋଗାନଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଦୁଇଥର ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ସ୍ଲୋଗାନଗୁଡ଼ିକ ଶିଖ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସୃଷ୍ଟି କରିନଥିଲା, ତାହାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଆମ୍ଭେ ଏହା ଧରି ନେବା କଷ୍ଟକର ଯେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ବିନା ଏହିପରି ନୈମିତ୍ତିକ ସ୍ଲୋଗାନ ଦେବା ରାଜଦ୍ରୋହ ଅଭିଯୋଗର ଆଧାର ହୋଇପାରେ । ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷରୁ ଏହା କୁହାଯାଇନାହିଁ ଯେ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଏକ ଶୋଭାଯାତ୍ରାର ନେତୃତ୍ୱ ନେଉଥିଲେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ଲୋକଙ୍କୁ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଉଥିଲେ କିମ୍ବା ସ୍ଲୋଗାନଗୁଡ଼ିକ ବାସ୍ତବରେ କୌଣସି ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଏପରି ଲାଗୁନାହିଁ ଯେ ଦୁଇ ଜଣ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇ ଥର ଦିଆଯାଇଥିବା ସାଧାରଣ ସ୍ଲୋଗାନଗୁଡ଼ିକୁ ପୋଲିସ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ଅତ୍ୟଧିକ ଭିତରକୁ ଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଲୋଗାନଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପ୍ରକାର ବିଶୃଙ୍ଖଳା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଦୁଇଥର ସ୍ଲୋଗାନ ଦେବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଜନସାଧାରଣ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇନଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଜାରି ରଖିଥିଲେ । କେବଳ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଥରେ କିମ୍ବା ଦୁଇଥର ସାଧାରଣ ଭାବରେ ସ୍ଲୋଗାନ ଦିଆଯିବା, ଭାରତରେ ବିଧି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଘୃଣା କିମ୍ବା ଅପ୍ରୀତି ଉଦ୍ଦୀପନା କରିବା

କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦୀପନା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆଇ.ପି.ସି. ଧାରା 124A ର କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ମାମଲାଟିର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ ।

ଆଇ.ପି.ସି. ଧାରା 153A ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅପରାଧରେ, ଧର୍ମ, ମୂଳ ବଂଶ, ଜନ୍ମସ୍ଥାନ, ବାସସ୍ଥାନ, ଭାଷା, ଜାତି କିମ୍ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଆଧାରରେ ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ଶତ୍ରୁତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା କିମ୍ବା ବିଭିନ୍ନ ଧାର୍ମିକ, ମୂଳ ବଂଶଗତ, ଭାଷାଗତ କିମ୍ବା ଆଞ୍ଚଳିକ ଗୋଷ୍ଠୀ କିମ୍ବା ଜାତି କିମ୍ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଭେଦ କିମ୍ବା ଘୃଣା ଭାବ କିମ୍ବା ବିଦ୍ୱେଷ ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଆମ୍ଭ ମତରେ, ଯଦି ଲିଖିତ କିମ୍ବା କହିଥିବା ଶବ୍ଦର ପ୍ରବୃତ୍ତି କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ସୃଷ୍ଟି କରିବା କିମ୍ବା ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ଭଙ୍ଗ କରିବା କିମ୍ବା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ବାଧା ଦେବା ହେଉଥାଏ, ତେବେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଆଇନ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ, ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅପିଲକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କାରଣରୁ ସ୍ଲୋଗାନ ଦେବା ସମୟରେ ଗିରଫ ହୋଇଥିଲେ, ସେଠାରେ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା କିମ୍ବା ସାର୍ବଜନୀନ ଶୃଙ୍ଖଳା କିମ୍ବା ଶାନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ଥିରତା ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୋଇନଥିଲା କିମ୍ବା ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହେବାର କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଆଭାସ ନଥିଲା । ବିଶୃଙ୍ଖଳା ସୃଷ୍ଟି କରିବା କିମ୍ବା ଲୋକଙ୍କୁ ହିଂସା କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତେଜିତ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିବା ହେଉଛି ଆଇପିସି ଧାରା 153A ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅପରାଧର *ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ତ୍ତ* ଏବଂ ସଫଳତା ପାଇବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷକୁ ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ମାମଲାରେ, ଆଇପିସି ଧାରା 153A ଦ୍ୱାରା ପରିକଳ୍ପିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଦୁଇଥର ତିନୋଟି ସ୍ଲୋଗାନ ଦେବା ପଛରେ ସେମାନଙ୍କ କୌଣସି ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ଆଇ.ପି.ସି. ଧାରା 153A ଅନୁଯାୟୀ ଥିବା ଅପରାଧ ଏଠାରେ ଗଠିତ ହୋଇନାହିଁ ।

ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକରୁ ଆମ୍ଭେ ଜାଣିବାକୁ ପାଉଛୁ ଯେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷୀ 2 ଏବଂ 3 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ୟ କହି ନାହାଁନ୍ତି । ଉଭୟ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷୀ 2 ଏବଂ 3, ବଲୱନ୍ତ ସିଂହଙ୍କ ଗିରଫ ହେବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ କିର୍ପାନର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଲୁଚାଇବାକୁ ଏକ ସୁଚିନ୍ତିତ ପ୍ରୟାସ କରିଥିଲେ, ଯାହା

ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସାକ୍ଷୀ 1 ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଛି । ମାମଲାଟିର ଏହି ଦିଗ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିବାବେଳେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ:

> "1.11.1984 ରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର କରାଯାଇଥିଲା । ଅଭିଯୁକ୍ତ ବଲୱନ୍ତ ସିଂହ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହେବା ସମୟରେ ଏକ କିର୍ପାନ୍ ପିନ୍ଧିଥିଲେ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ କୌଣସି ଆଦେଶ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇନାହିଁ । ଏହା ପରେ ହିଁ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ କାରାଗାର ପଠାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବଲୱନ୍ତ ସିଂହଙ୍କୁ କାରାଗାରକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯିବା ପରେ ଏବଂ ସେ କାରାଗାରକୁ ଯିବା ବାଟରେ ଥିବାବେଳେ ତାଙ୍କୁ କିର୍ପାନ୍ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା" । (ଆମ୍ଭ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ)

ଆମ୍ଭେ ଏହି ତର୍କକୁ ବୁଝିବାରେ ଅସମର୍ଥ । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏଭଳି ଏକ ମାମଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ଯାହା ବିଷୟରେ ନା ଅଭିଯୋଜନ ନା ପ୍ରତିରକ୍ଷା କେହି କିଛି କହି ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଯାହା ଉପରେ କେହି ନିର୍ଭର କରି ନଥିଲେ । ବଲୱନ୍ତ ସିଂହ କାରାଗାରକୁ ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ କିର୍ପାନ୍ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏହି କଥା କେହି କହି ନାହାନ୍ତି । ଏହା ଭାବିବା ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ ଯେ, ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଜଣେ ପୋଲିସ୍ ହେପାଜତରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏତେ ସହଜରେ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବ, ଯେପରିକି ପୋଲିସ୍ ସଶସ୍ତ୍ର ରକ୍ଷୀଦଳଙ୍କ ଅଜାଣତରେ ସେ ତାଙ୍କୁ କିର୍ପାନ୍ ଦେଇପାରିବ । ନଥିରେ କୌଣସି ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ବିନା ଅନୁମାନ ଆଧାରରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ । ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ନିମନ୍ତେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଅନ୍ଦାଜ ଏବଂ ଅନୁମାନ ଉପରେ ଏହାର ମତ ଆଧାରିତ ନ କରି କେବଳ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଉଚିତ । ଆମ୍ଭେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦୁଃଖର ସହ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଛୁ ଯେ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ:

> "ତେଣୁ ପରିଶେଷରେ, ଯେଉଁଦିନ ଭାରତର ପ୍ରିୟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ଗୁଳି ବାଜିଥିଲା ସେହି ଦିନ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରାୟ 5 ଟା 45 ମିନିଟରେ ସେକ୍ଟର 17 ବଜାରର ପ୍ୟାଜାରେ, ଯେଉଁଠିକି ଉଭୟ ପ୍ରମୁଖ

> ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକ ଅର୍ଥାତ୍, ହିନ୍ଦୁ ଏବଂ ଶିଖମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ଆସିଥାନ୍ତି, ସେଠାରେ 'ଖାଲିସ୍ତାନ ଜିନ୍ଦାବାଦ୍', 'ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ମୁର୍ଦାବାଦ୍', ଏବଂ 'ହିନ୍ଦୁଆନ୍ ନୁଁ ପଞ୍ଜାବ ୱି ଚୋନ୍ କଧ୍ କେ ଛଡାଙ୍ଗେ ହୁଁ ମୌକା ଆୟା ହୈ ରାଜ କାୟମ୍ କରନ୍ ଦା' ଭଳି ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇଥିଲେ" ।

ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷରୁ ଏହା କୁହାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି 'ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ମୁର୍ଦାବାଦ' ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇଥିଲେ । କେଉଁ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଅପିଲକାରୀମାନେ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇଥିଲେ, ତାହା ଆମ୍ଭର ବୋଧଗମ୍ୟ ହେଉନାହିଁ । ସ୍ପଷ୍ଟତଃ, ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଅଭିଯୋଗକୁ ମଧ୍ୟ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ଯେ ଅପିଲକାରୀମାନେ 'ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ମୁର୍ଦାବାଦ' ବୋଲି ଚିତ୍କାର କରିଥିଲେ, ଯାହା କୌଣସି ପକ୍ଷ କହି ନଥିଲେ । ଅତି କମରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ଜଣକ ତାଙ୍କ କଳ୍ପନା ଉପରେ ରାୟଟିକୁ ଆଧାରିତ କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ, ଯାହା ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଏହା ପ୍ରତୀୟମାନ ହେଉଛି ଯେ ଦୁଇ ଜଣ ଏକାକୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ଦୁଇଥର କିଛି ସ୍ଲୋଗାନ ଦିଆଯିବାରେ, ଯାହା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ଉତ୍ତର କିମ୍ବା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସୃଷ୍ଟି କରିନଥିଲା, ଆଇପିସି ଧାରା 124A କିମ୍ବା ଧାରା 153A ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଦୁଇ ଜଣ ଅପିଲକାରୀ, ଯେଉଁମାନେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଅଟନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅଭିଯୋଗ ଆଣିବା ପାଇଁ ଆଉ କିଛି ସ୍ପଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଉଥିବା କାରଣରୁ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିବା ସମୟରେ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀମାନେ ପରିପକ୍ୱତାର ଅଭାବ ଏବଂ ଅଧିକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଦିନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତେଜନାପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଦୁଇଟି ସାଧାରଣ ସ୍ଲୋଗାନ ଦେବା ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହି ଗିରଫଦାରୀ ହିଁ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଥାନ୍ତା । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଅତ୍ୟଧିକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ବେଳେବେଳେ ପ୍ରତିକୂଳ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ସମସ୍ୟାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରେ । ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ଆଉ କିଛି କରିବା ବିନା, କେବଳ କିଛି ଏକାକୀ ସ୍ଲୋଗାନ ଦେବା, ବିଧି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ

ପାଇଁ କୌଣସି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିନଥିଲା କିମ୍ବା ଏହା ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କିମ୍ବା ଧାର୍ମିକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ଶତ୍ରୁତା କିମ୍ବା ଘୃଣାର ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିନଥିଲା ।

ଆମ୍ଭେ କହିଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ କାରଣରୁ ଆମ୍ଭ ମତରେ, ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଥିବା ମାମଲାକୁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା । ଆଇ.ପି.ସି. ଧାରା 124A ଏବଂ 153A ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ ଏହି ଅପିଲ ସଫଳ ହେଉଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଉଛି । ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯାଉଛି । ଅପିଲକାରୀମାନେ ଜାମିନରେ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଜାମିନ ବଣ୍ଡ୍ ରଦ୍ଦ କରାଯାଉଛି ।

ଏ. ଜି. ଆବେଦନଟିକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ" ।

<u>ଭାଷାନ୍ତର :</u>

ଅମରେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର, ଅନୁବାଦକ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।